

KANTAR PUBLIC

Onderzoek naar vloekgedrag in Nederland

Hoe ervaren Nederlanders vloeken en schelden en hoe gaan ze ermee om wanneer ze ermee worden geconfronteerd?

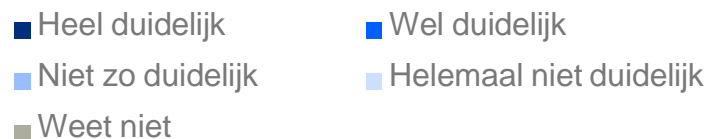
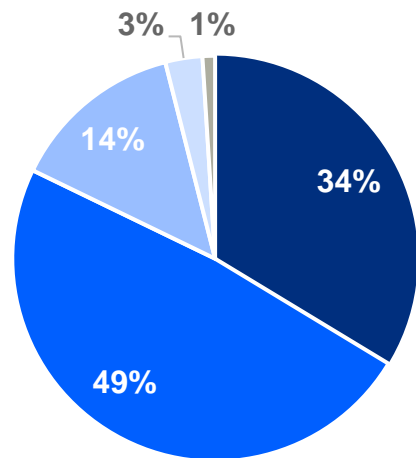
Hoe ervaart men het vloek- en scheldgedrag in Nederland?

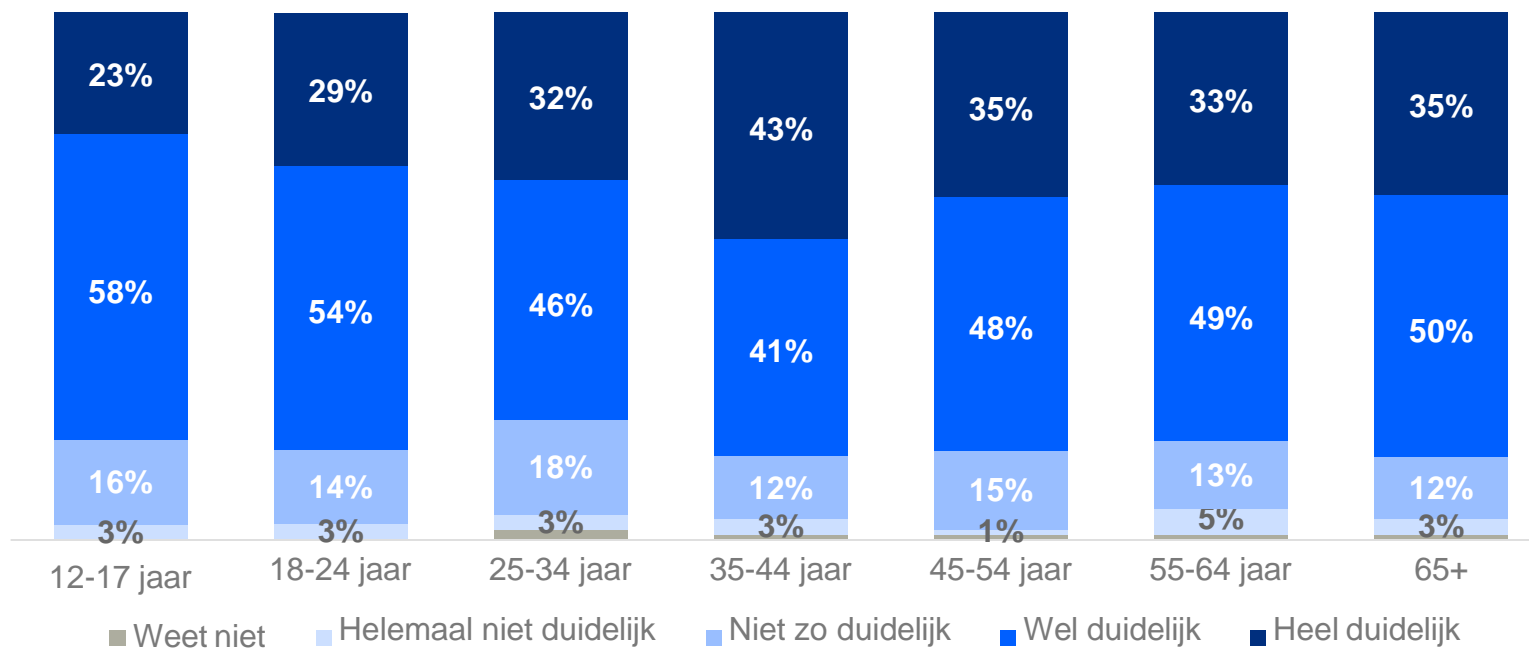
Vier op de vijf Nederlanders vinden het onderscheid tussen vloeken en schelden duidelijk.

Aan het begin van de vragenlijst kregen respondenten de volgende tekst te lezen: “Vloeken is het misbruiken van de naam van God of van Jezus. Schelden is grof taalgebruik zoals verwensingen, scheldwoorden en schuttingtaal. Vloeken gaat om religie en schelden gaat om meerdere categorieën zoals: ziekten, seksualiteit, afkomst en uiterlijk.” Dit onderscheid wordt door alle leeftijdsgroepen als even duidelijk ervaren.

Is het onderscheid tussen vloeken en schelden duidelijk?

Is het onderscheid tussen vloeken en schelden duidelijk? Leeftijd

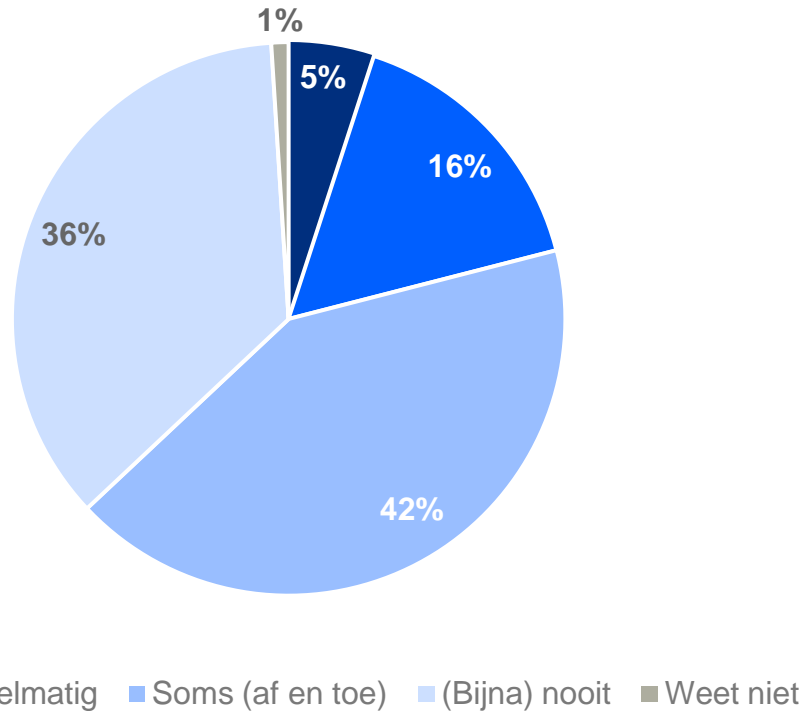

Vraag: In hoeverre vindt u het onderscheid tussen vloeken en schelden wel of niet duidelijk? (Basis: n=1.061, 12-17: n=52, 18-24: n=68, 25-34: n=128, 35-44: n=117, 45-54: n=168, 55-64: n=201, 65+: n=327)

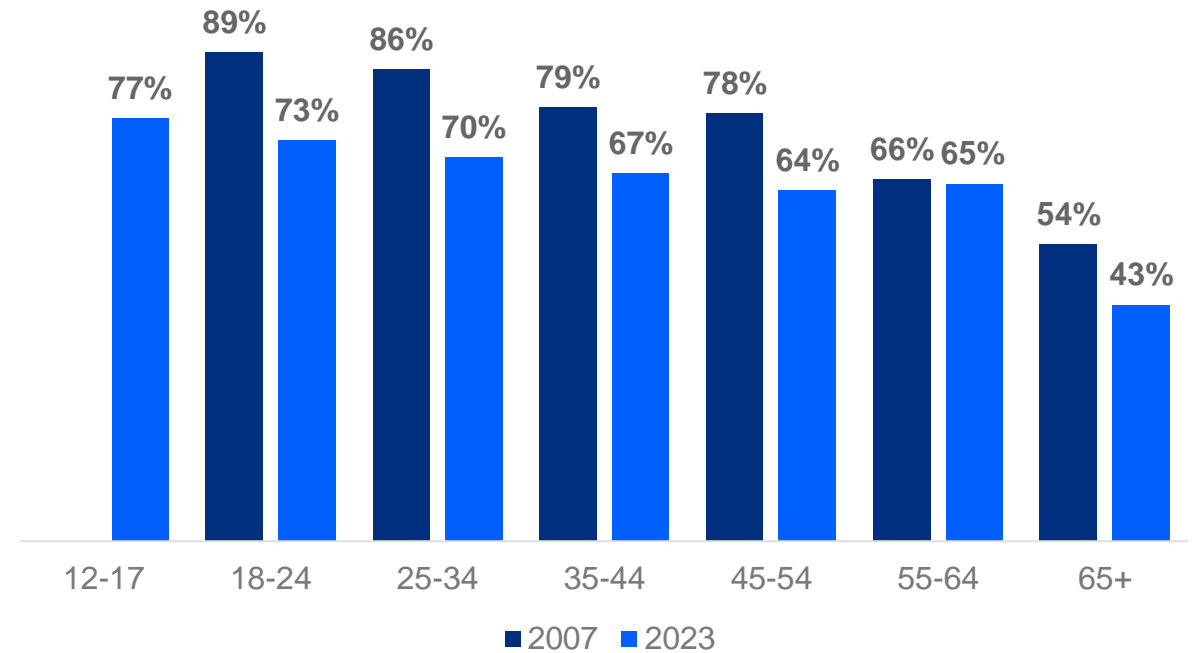
Zes op de tien Nederlanders maken mee dat er mensen in hun directe omgeving vloeken. Jongeren krijgen hier vaker mee te maken dan oudere Nederlanders.

Ten opzichte van 2007 ervaren bijna alle leeftijdsgroepen dat er minder wordt gevloekt in hun directe omgeving. Hierbij is het van belang om op te merken dat de antwoordopties in 2007 “Ja, er wordt regelmatig gevloekt”, “Ja, er wordt af en toe gevloekt”, “Nee, er wordt zelden of nooit gevloekt” en “Weet niet”. De andere formulering kan ertoe hebben geleid dat de percentages iets anders liggen.

Maakt men mee dat er wordt gevloekt?

Maakt men mee dat er wordt gevloekt?
2007-2023

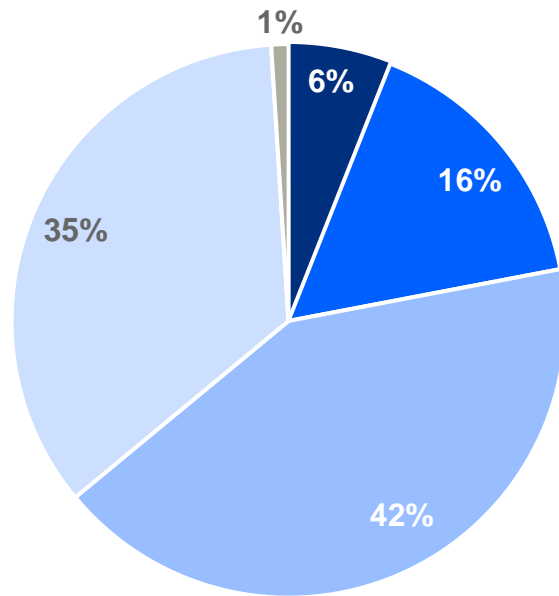

Vraag: In hoeverre wordt er in uw directe omgeving wel eens gevloekt? (Basis: 2007: n=1.175, 2023: n=1.061, 18-24: n=68, 25-34: n=128, 35-44: n=117, 45-54: n=168, 55-64: n=201, 65+: n=327)

Zes op de tien Nederlanders maken wel eens mee dat er wordt gescholden in hun directe omgeving. Er is een sterke relatie met leeftijd; jongere leeftijdsgroepen ervaren meer scheldgedrag dan oudere leeftijdsgroepen.

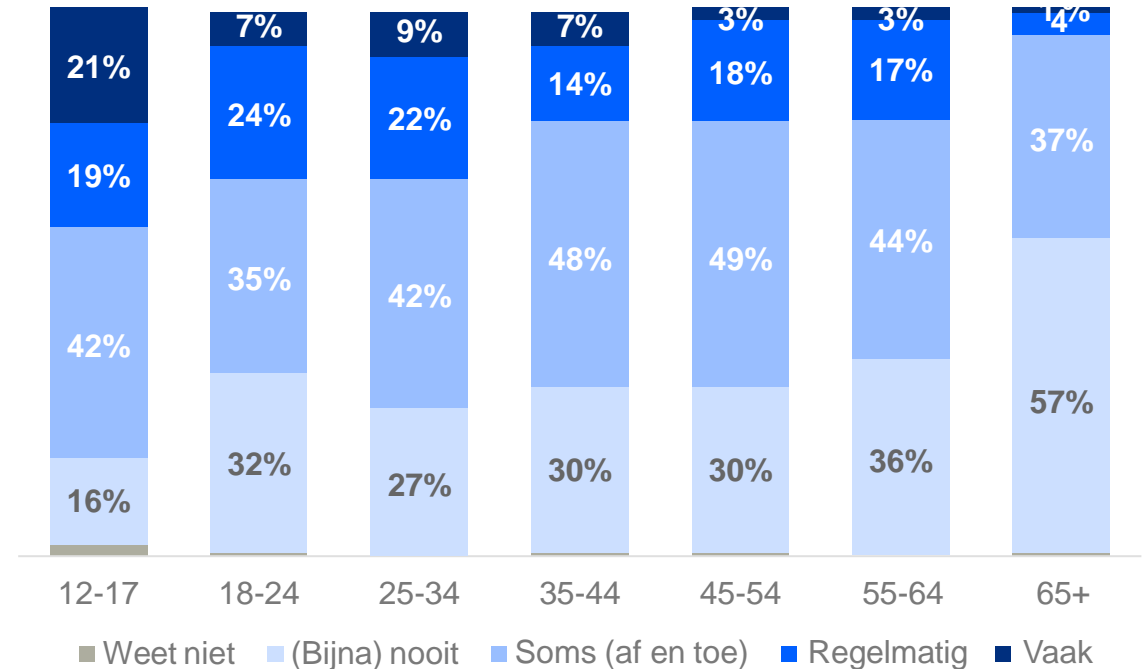
In 2007 ging het onderzoek alleen uit naar vloeken en er kan voor schelden dus geen vergelijking worden gemaakt met 2007.

Maakt men mee dat er wordt gescholden?

■ Vaak ■ Regelmatig ■ Soms (af en toe) ■ (Bijna) nooit ■ Weet niet

Maakt men mee dat er wordt gescholden?
Leeftijd

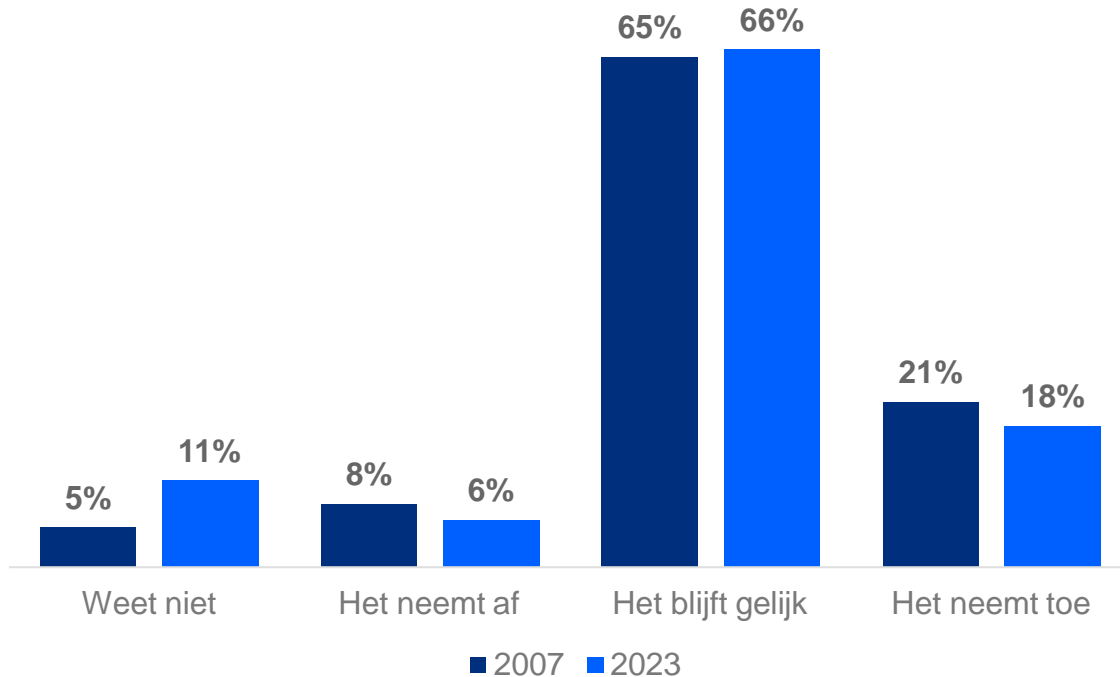

Vraag: In hoeverre wordt er in uw directe omgeving wel eens gevloekt? (Basis: n=1.061, 12-17: n=52, 18-24: n=68, 25-34: n=128, 35-44: n=117, 45-54: n=168, 55-64: n=201, 65+: n=327)

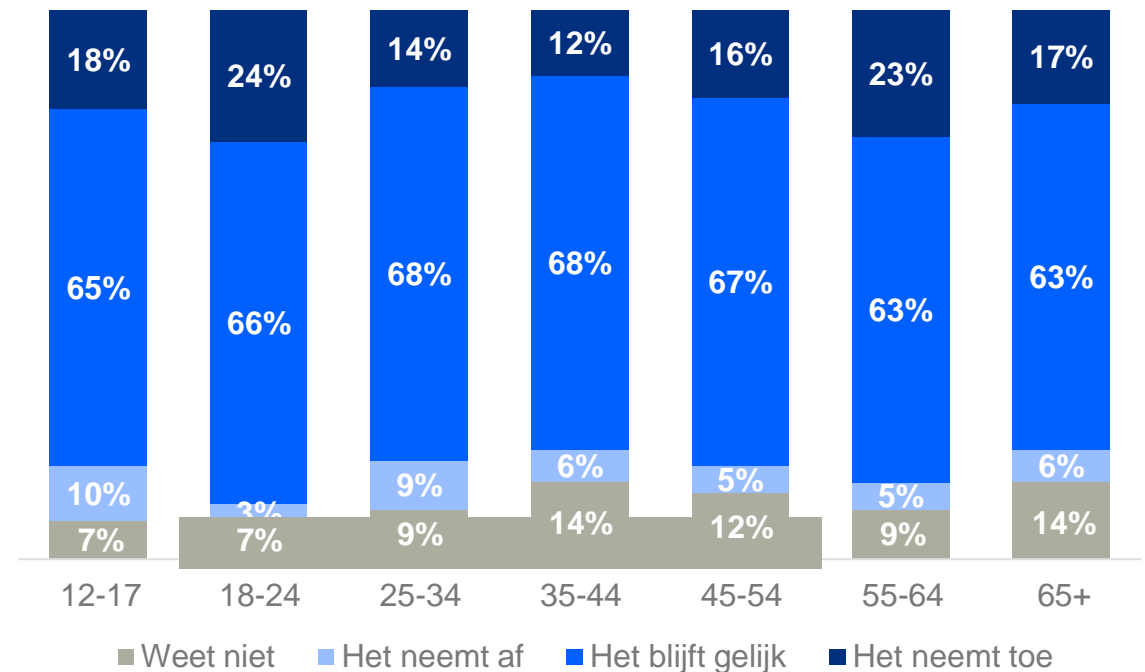
Eén op de vijf Nederlanders denkt dat het vloeken in hun omgeving toeneemt. Twee op de drie denkt dat het gelijk blijft.

Ten opzichte van 2007 zijn er geen significante verschillen zichtbaar. Ook onder de leeftijdsgroepen zijn er geen verschillen zichtbaar. De ontwikkeling lijkt dus stabiel over de tijd en over de leeftijdsgroepen. Interessant is dat men dus het gevoel heeft dat het voornamelijk gelijk blijft maar er in 2023 minder mensen aangeven dat er in hun omgeving wordt gevloekt dan in 2007.

Neemt het vloeken toe of af in de omgeving?
2007-2023

Neemt het vloeken toe of af in de omgeving?
Leeftijd

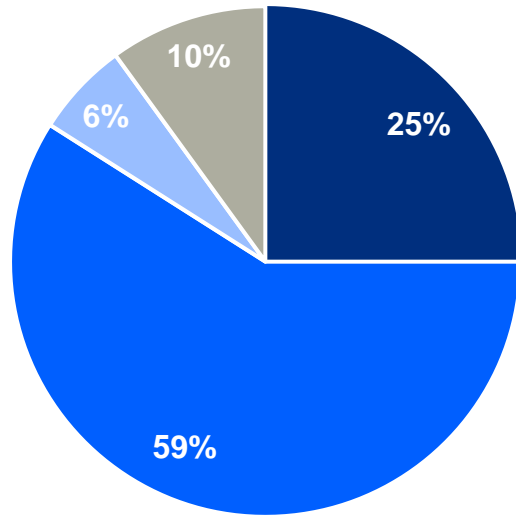

Vraag: Vindt u dat het vloeken in uw omgeving de laatste tijd toeneemt, gelijk blijft of afneemt? (Basis: 2007: n=1.175, 2023: n=1.061, 12-17: n=52, 18-24: n=68, 25-34: n=128, 35-44: n=117, 45-54: n=168, 55-64: n=201, 65+: n=327)

Een kwart van de Nederlanders denkt dat het schelden in hun omgeving toeneemt. Zes op de tien denkt dat het gelijk blijft.

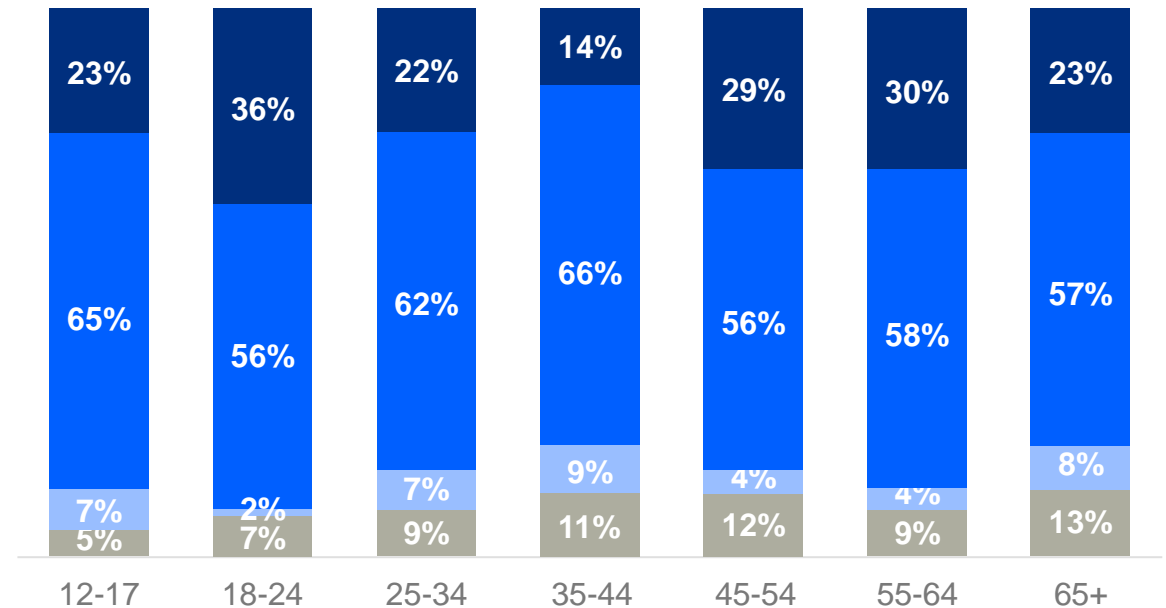
Nederlanders van 18 t/m 24 jaar oud denken significant vaker dat het toeneemt (36%) terwijl 35 t/m 44 jarige Nederlanders het minste denken dat het toeneemt (14%). Het zou goed kunnen dat 18 t/m 24 jarigen veelal van de middelbare school naar een vervolgopleiding gaan waar ze in contact komen met nieuwe mensen waar scheldgedrag normaler is.

Neemt het schelden toe of af in de omgeving?

■ Het neemt toe ■ Het blijft gelijk ■ Het neemt af ■ Weet niet

Neemt het schelden toe of af in de omgeving? Leeftijd

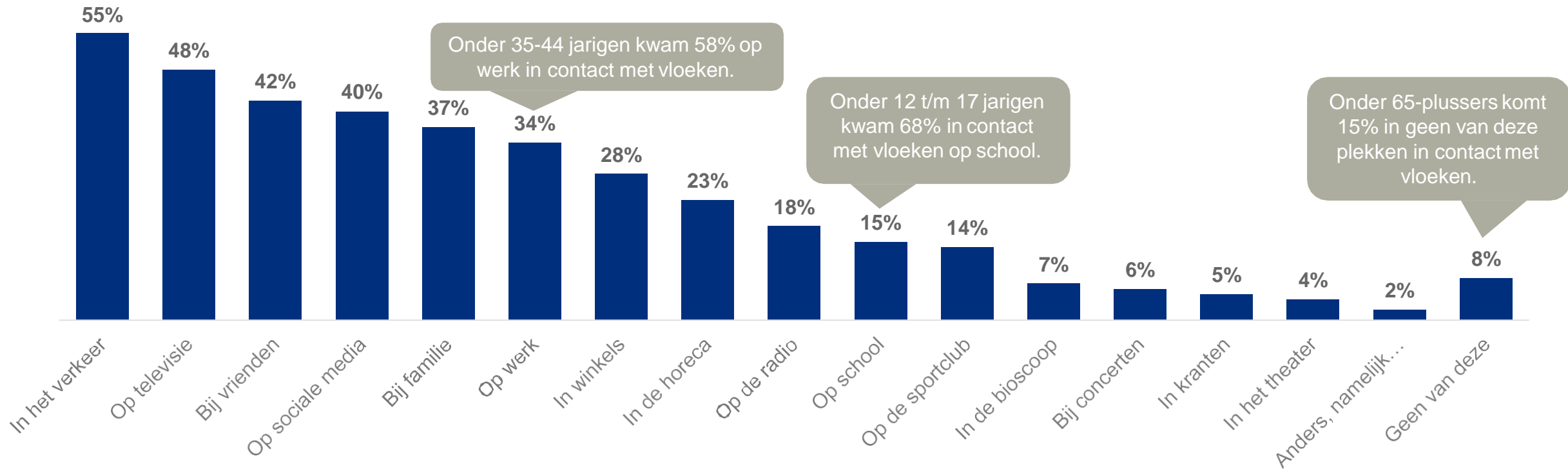
■ Weet niet ■ Het neemt af ■ Het blijft gelijk ■ Het neemt toe

Vraag: Vindt u dat het schelden in uw omgeving de laatste tijd toeneemt, gelijk blijft of afneemt? (Basis: n=1.061, 12-17: n=52, 18-24: n=68, 25-34: n=128, 35-44: n=117, 45-54: n=168, 55-64: n=201, 65+: n=327)

Meer dan de helft van de Nederlanders komt in het verkeer in contact met vloeken. De helft op televisie.

De top 5 wordt compleet gemaakt door vrienden, sociale media en familie. Belangrijk is om op te merken dat bepaalde situaties zich minder vaak voordoen wat reflecteert in de resultaten. Zo is er momenteel aan alle respondenten gevraagd of zij vloeken tegenkomen op sociale media terwijl een gedeelte van de Nederlanders geen gebruik maakt van sociale media. De mensen die geen gebruik maken van sociale media komen het hier logischerwijs niet tegen. Daardoor liggen de werkelijke percentages voor sommige situaties waarschijnlijk hoger dan hier gemeten.

Waar komt men wel eens in contact met vloeken?

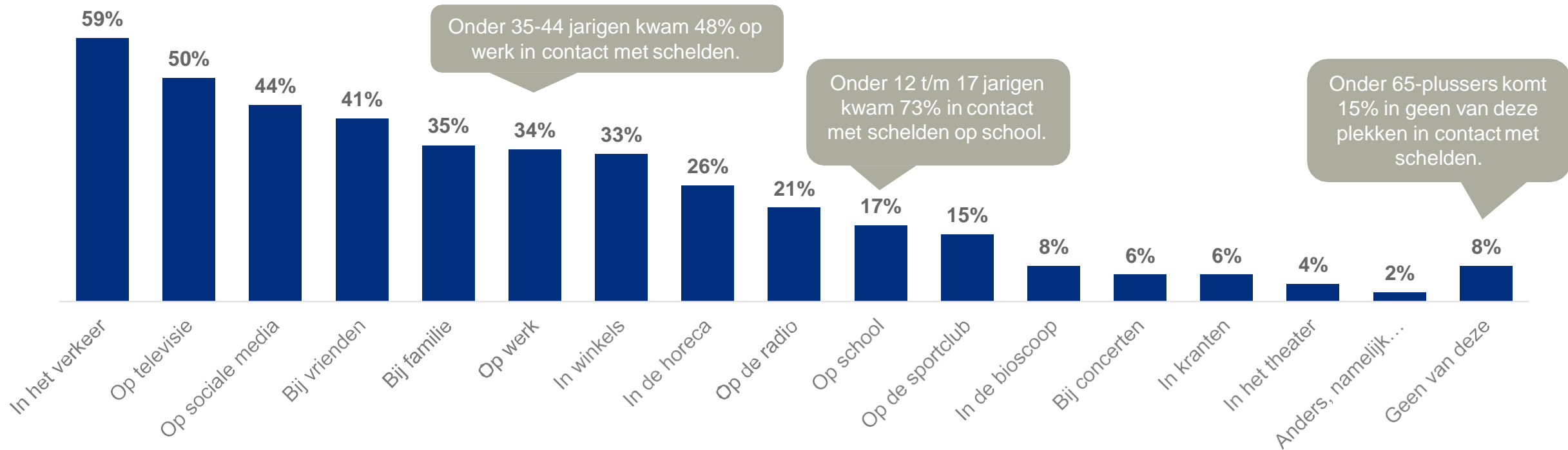

Vraag: In welke van de onderstaande situaties of plaatsen komt u wel eens in contact met mensen die vloeken? (Basis: n=1.061)

Circa zes op de tien Nederlanders komen in het verkeer in contact met schelden. De helft op televisie.

De top 5 wordt compleet gemaakt door sociale media, vrienden en familie. Ook hier is het waarschijnlijk dat het voorkomen van de situatie van invloed is op de mate waarin men in aanraking komt met schelden in de situatie.

Waar komt men wel eens in contact met schelden?

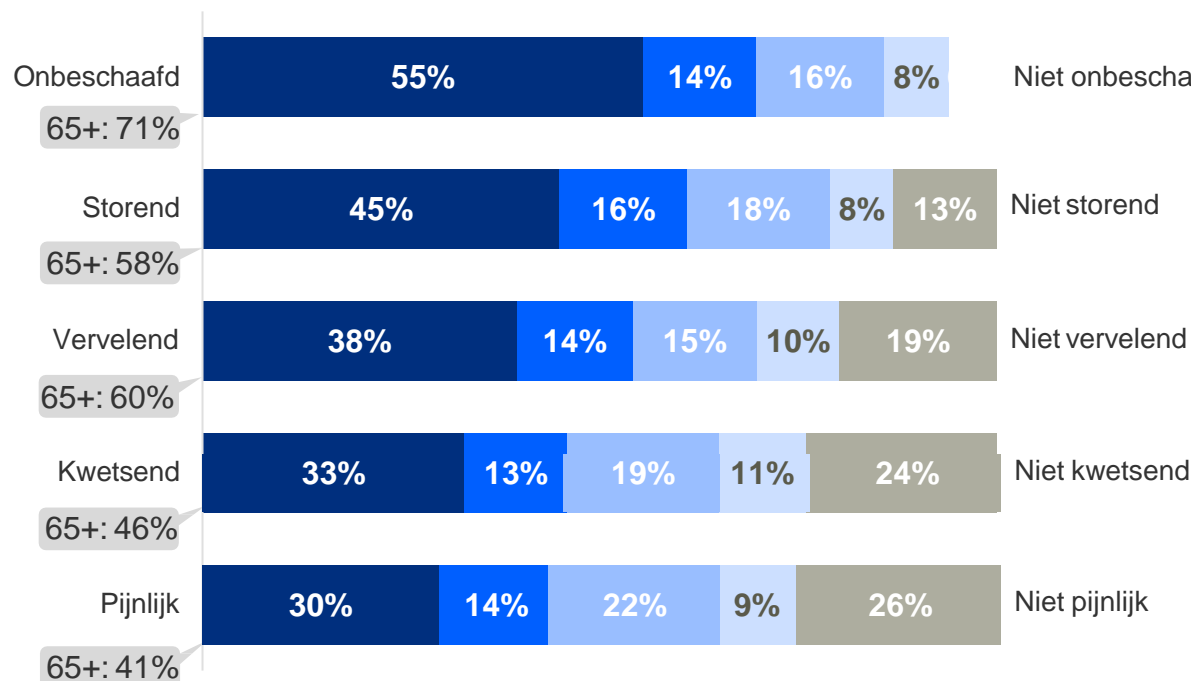

Vraag: In welke van de onderstaande situaties of plaatsen komt u wel eens in contact met mensen die schelden? (Basis: n=1.061)

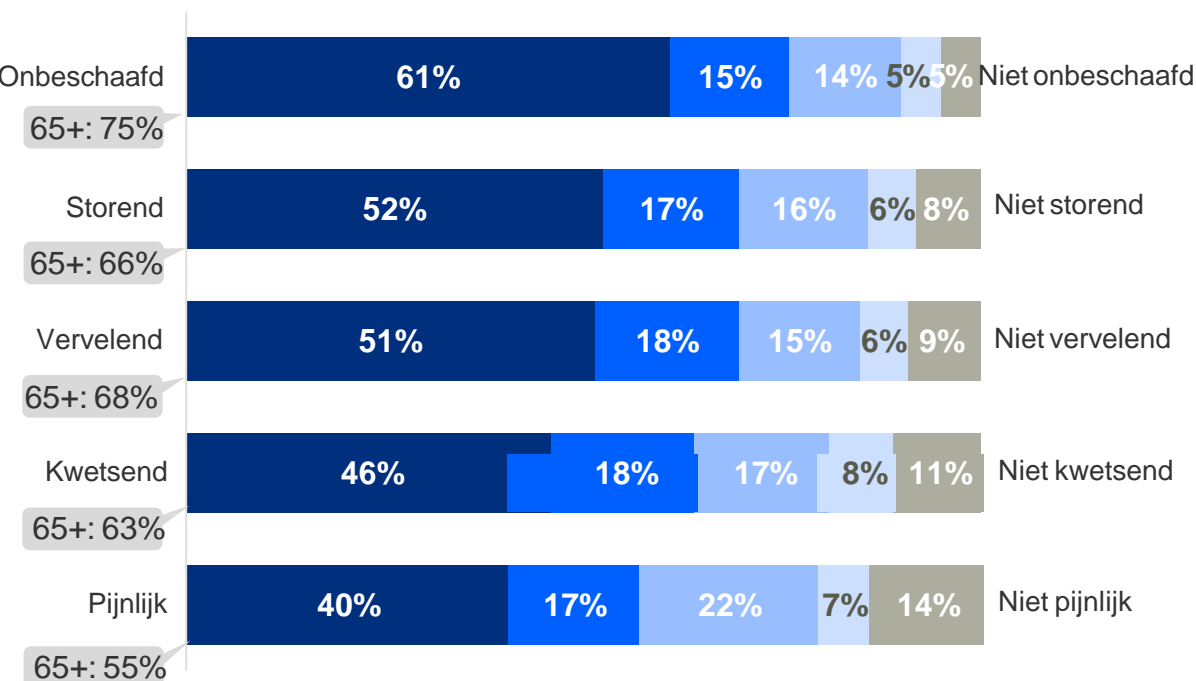
Over het algemeen wordt schelden als negatiever ervaren dan vloeken: alle negatieve associaties worden sterker ervaren als er wordt gescholden dan als er wordt gevloekt.

De 65-plussers vormen een duidelijk aparte groep van de rest van Nederland als het gaat om de ervaring van vloeken en schelden. Zij associëren vloeken en schelden sterker met al de uitgevraagde negatieve ervaringen dan alle andere leeftijdsgroepen. De 12 t/m 64 jarigen verschillen onderling niet significant.

Wat vindt men ervan als iemand vloekt in uw directe omgeving?

Wat vindt men ervan als iemand scheldt in uw directe omgeving?

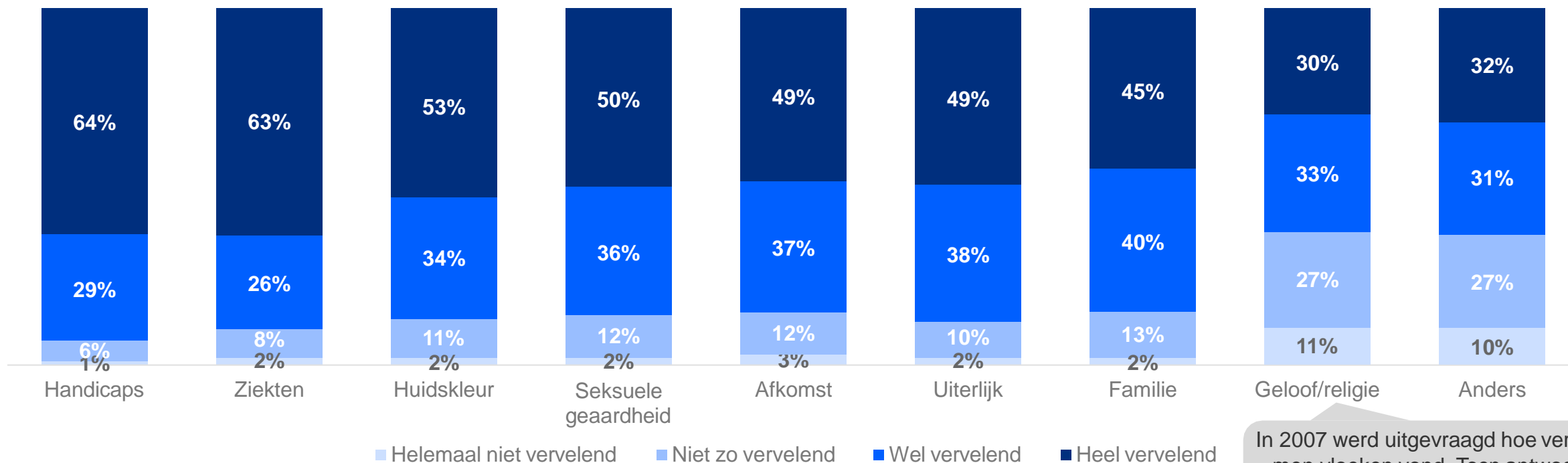

Vraag: Wat vindt u ervan als iemand in uw directe omgeving vloekt? (Basis: n=1.061) | Vraag: Wat vindt u ervan als iemand in uw directe omgeving scheldt? (Basis: n=1.061)

Negen op de tien Nederlanders vinden het vervelend wanneer er wordt gescholden met handicaps en ziekten.

Wat betreft de onderwerpen huidskleur, seksuele geaardheid, afkomst, uiterlijk en familie ligt dit percentage iets lager met zo'n 85%. Geloof staat duidelijk apart met twee op de drie Nederlanders die dit als vervelend ervaren. Ook hier vormen de 65-plussers een aparte groep die alle onderwerpen behalve uiterlijk als vervelender ervaren. Opvallend is dat onder de 18 t/m 24 jarigen significant vaker ziekten als vervelend ervaren (96%).

Hoe vervelend vindt men schelden met de verschillende onderwerpen?

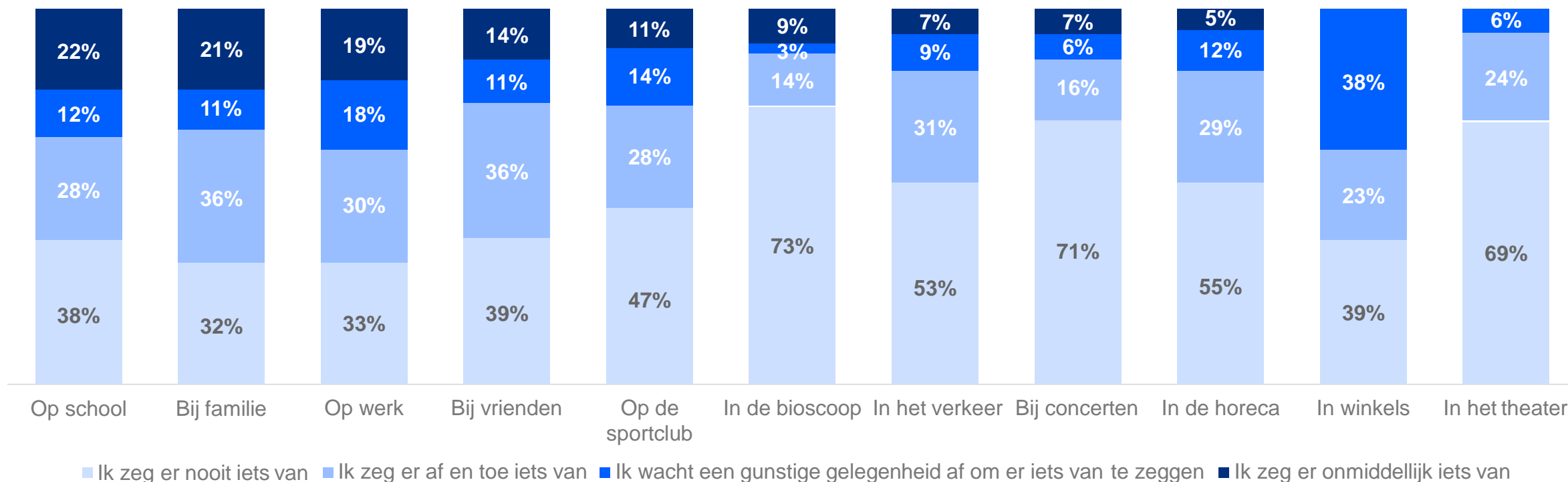
In 2007 werd uitgevraagd hoe vervelend men vloeken vond. Toen antwoordde 62% dit tamelijk tot heel vervelend te vinden. Hierin zit dus geen verschil.

Vraag: In hoeverre vindt u het wel of niet vervelend als mensen vloeken of schelden met deze onderwerpen of gebieden? (Basis: n=1.061)

Op school, bij familie en op werk wordt er het meeste gezegd van vloekgedrag. Toch zegt slechts één op de vijf er onmiddellijk iets van in deze situaties.

Over het algemeen zijn de situaties waar men er vaker mee in contact komt, de situaties waar men er iets van zegt. De uitzonderingen hierop zijn het verkeer en in winkels. Hier komt men vaak in contact met vloeken maar zegt men er niet vaak wat van. Op school zeggen vooral docenten (respondenten ouder dan 25 jaar) onmiddellijk iets van vloekgedrag. Deze vraag is enkel gesteld aan mensen die eerder aangaven in deze situaties in contact te komen met mensen die vloeken.

Wat doet men als er iemand in de omgeving vloekt?

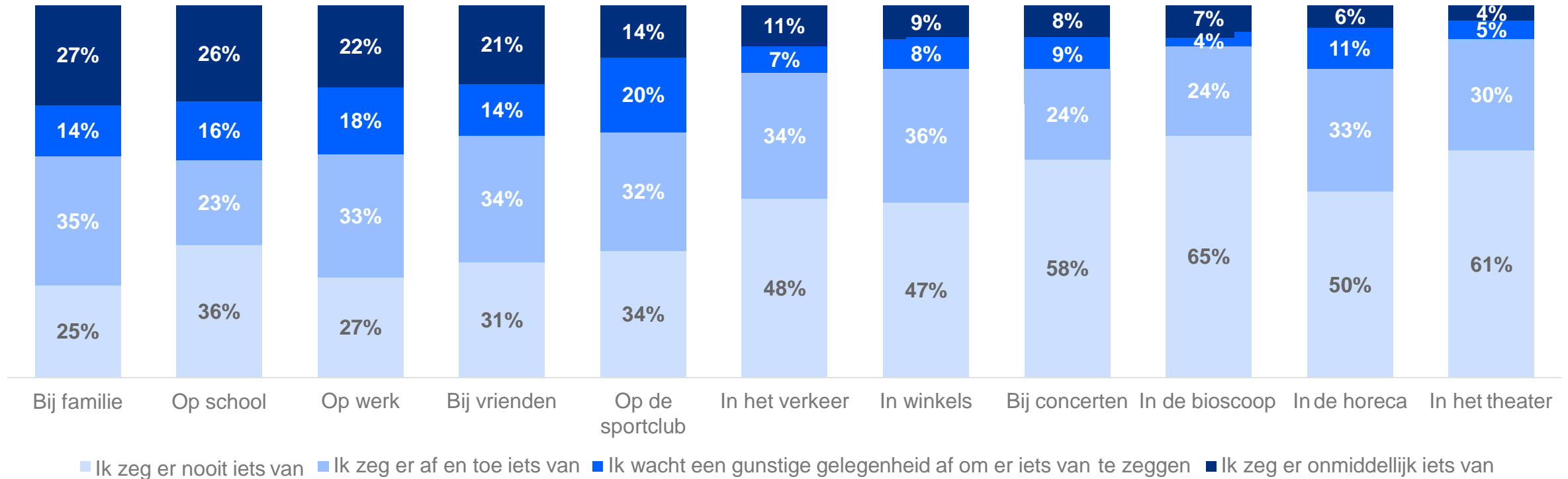

Vraag: Wat doet u in de onderstaande situaties of plaatsen als er iemand vloekt? (Op school: n=117, Bij familie: n=377, Op werk: n=330, Bij vrienden: n=410, Op de sportclub: n=133, In de bioscoop: n=63, In het verkeer: n=577, Bij concerten: n=58, In de horeca: n=226, In winkels: n=295, In het theater: n=40)

Ook scheldgedrag zegt men het vaakste iets van bij familie, op school, op werk en bij vrienden. Hoe anoniemer de plek, hoe minder men van scheldgedrag zegt.

Ook wat betreft schelden is het verkeer een plek waar het relatief veel voorkomt maar er weinig van wordt gezegd. Het feit dat men onderweg is geeft men waarschijnlijk niet in de mogelijkheid om er iets van te zeggen. Doordat deze vragen alleen gesteld zijn aan mensen die het in deze situatie meemaken, zijn de responsaantallen vaak te laag om te kunnen spreken van significante verschillen tussen leeftijdsgroepen.

Wat doet men als er iemand in de omgeving scheldt?

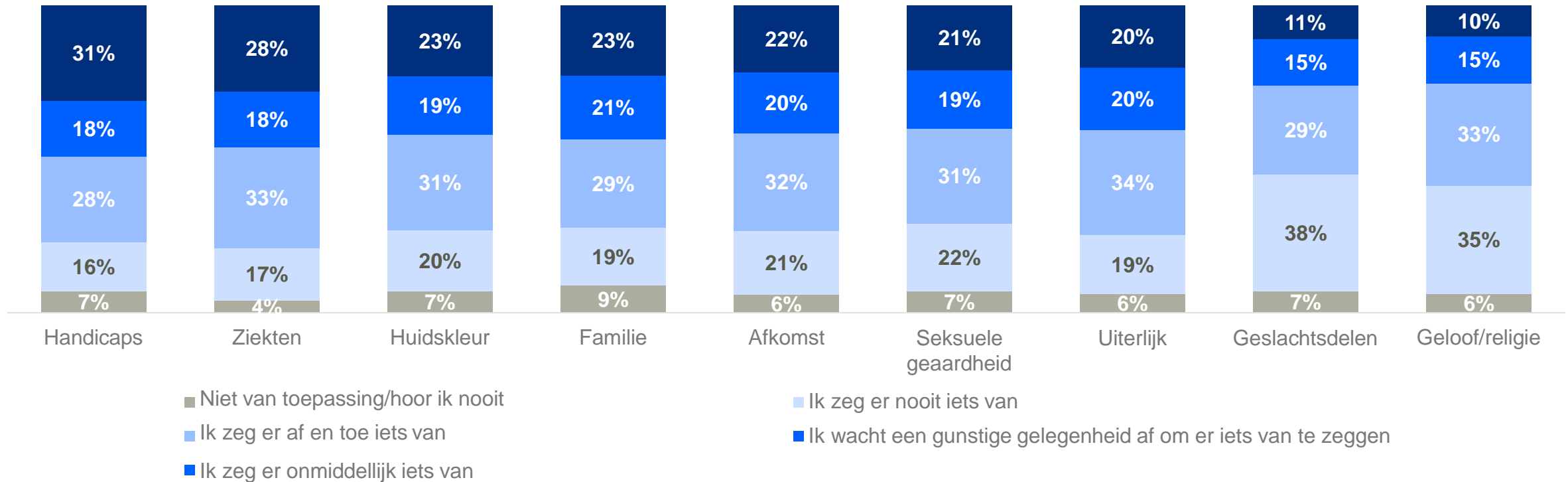

Vraag: Wat doet u in de onderstaande situaties of plaatsen als er iemand scheldt? (Op school: n=143, Bij familie: n=353, Op werk: n=329, Bij vrienden: n=400, Op de sportclub: n=145, In de bioscoop: n=72, In het verkeer: n=627, Bij concerten: n=59, In de horeca: n=259, In winkels: n=352, In het theater: n=44)

Omdat Nederlanders schelden met handicaps en ziekten het vervelendst vinden, zeggen ze hier ook het vaakste onmiddellijk iets van.

Ook hier zien we terug dat men het minste zegt van vloeken. Net als bij de andere vragen vormen de 65-plussers een aparte groep. Ze zeggen bij alle onderwerpen vaker onmiddellijk iets. Voor 18 t/m 24 jarigen geldt dat zij vaker dan de 25 t/m 64 jarigen onmiddellijk wat zeggen als er wordt gescholden met huidskleur, handicaps en seksuele geaardheid.

Wat doet men als er iemand in de omgeving scheldt of vloekt met de volgende onderwerpen?

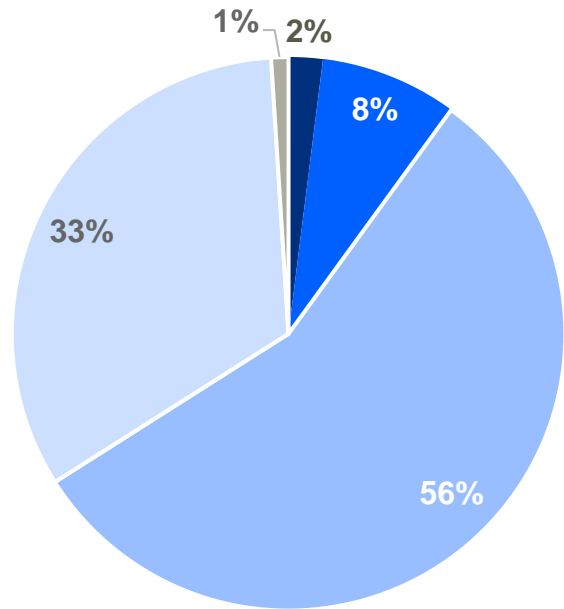

Vraag: Wat doet u als mensen vloeken of schelden met deze onderwerpen of gebieden? (Basis: n=1.061)

Eén op de tien Nederlanders vloekt regelmatig of vaak. Onder 65-plussers vloekt slechts 2% regelmatig en niemand vaak.

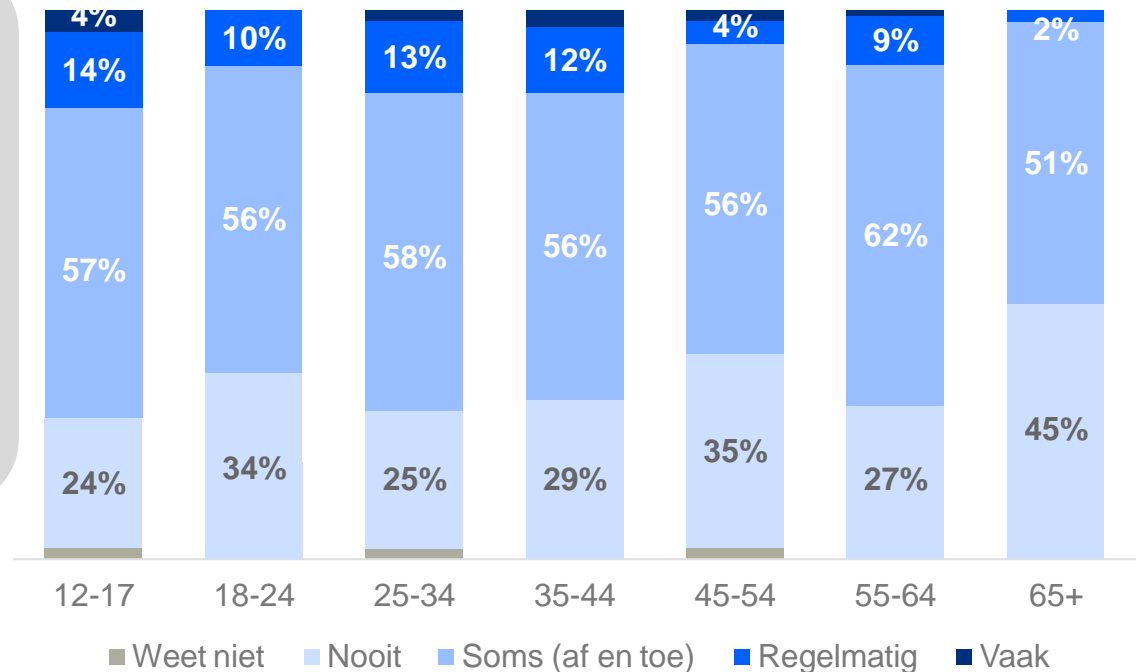
Onder alle leeftijdsgroepen vloekt ongeveer 50 á 60% soms. Onder 65-plussers vloekt bijna de helft nooit.

Hoe vaak vloekt men zelf?

In 2007 gaf 5% van de Nederlanders (18+ jaar) aan regelmatig of vaak te vloeken. 42% soms en 53% (bijna) nooit. Nu in 2023 vloekt 9% van de 18+ers regelmatig of vaak. Men vloekt meer dan in 2007. Opvallend aangezien men in de huidige meting minder vaak aangeeft vloeken in hun omgeving te horen.

Hoe vaak vloekt men zelf? **Leeftijd**

■ Vaak ■ Regelmatig ■ Soms (af en toe) ■ Nooit ■ Weet niet

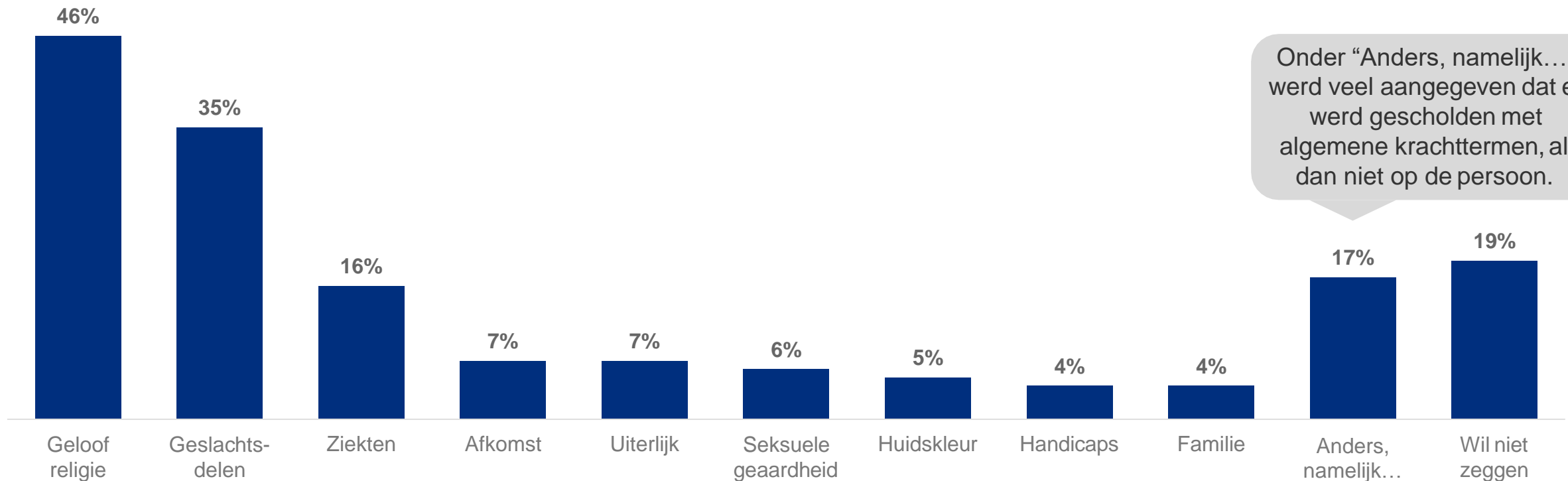
■ Weet niet ■ Nooit ■ Soms (af en toe) ■ Regelmatig ■ Vaak

Vraag: Vloekt u zelf? (Basis: n=1.061)

Wanneer men scheldt of vloekt, gebruikt de helft van de mensen geloof of religie hiervoor. Een derde gebruikt krachttermen over geslachtsdelen.

Verder gebruikt nog 16% ziekten. Dat is opvallend gezien hoe vervelend dit wordt ervaren door veel Nederlanders. Huidskleur en handicaps, wat als het meest vervelend werd ervaren, worden ook het minste gebruikt.

Met welke onderwerpen scheldt of vloekt men?

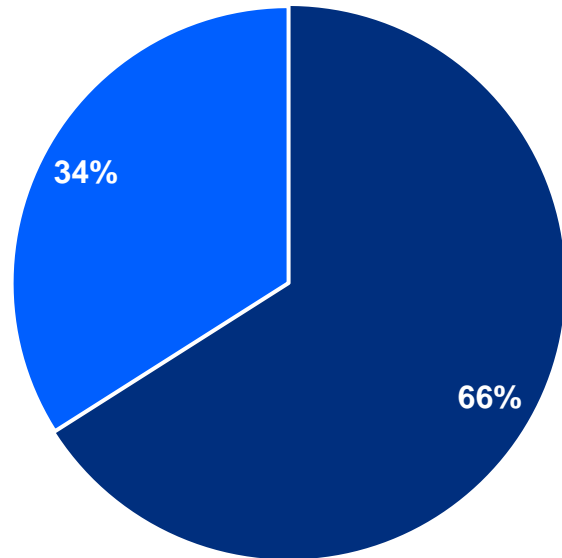

Vraag: U heeft aangegeven wel eens te vloeken en/of te schelden. Kunt u aangeven welke onderwerpen of gebieden u dan gebruikt? (Basis: n=1.061)

Twee op de drie Nederlanders kennen de Bond tegen Vloeken. De bekendheid neemt sterk toe met de leeftijd.

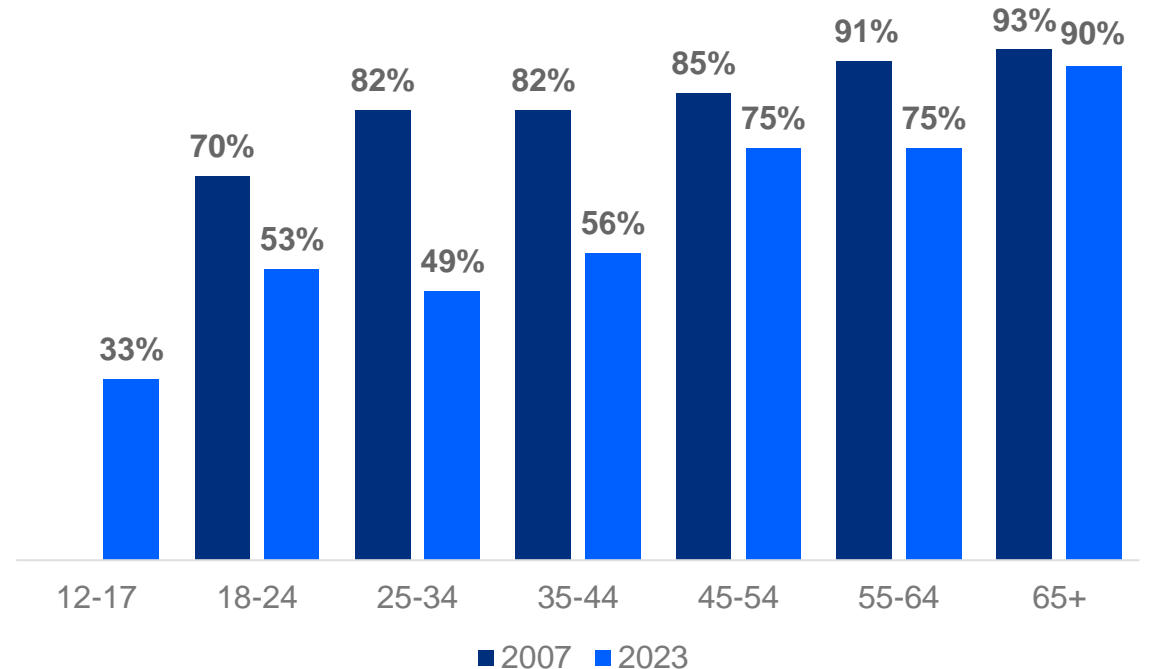
In 2007 was de Bond tegen Vloeken bekender onder alle leeftijdsgroepen. De verschillen zijn minder groot onder de oudere leeftijdsgroepen dan onder de jongere.

Kent men de Bond tegen Vloeken?

■ Ja ■ Nee

Kent men de Bond tegen Vloeken? Leeftijd 2007-2023

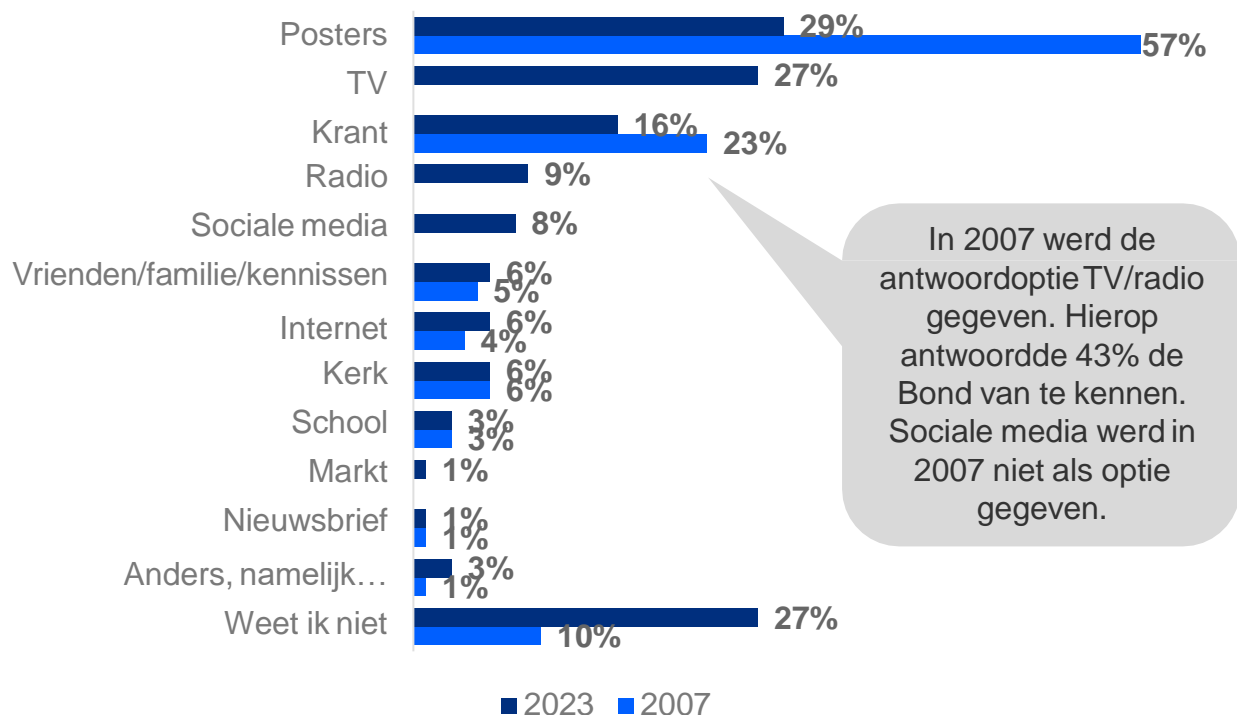
Vraag: Heeft u wel eens gehoord van de Bond tegen Vloeken? (Basis: 2007: n=1.175, 2023: n=1.061, 18-24: n=68, 25-34: n=128, 35-44: n=117, 45-54: n=168, 55-64: n=201, 65+: n=327)

Posters en TV zijn de grootste bronnen van de bekendheid van de Bond tegen Vloeken. Slechts 8% kent de Bond via sociale media.

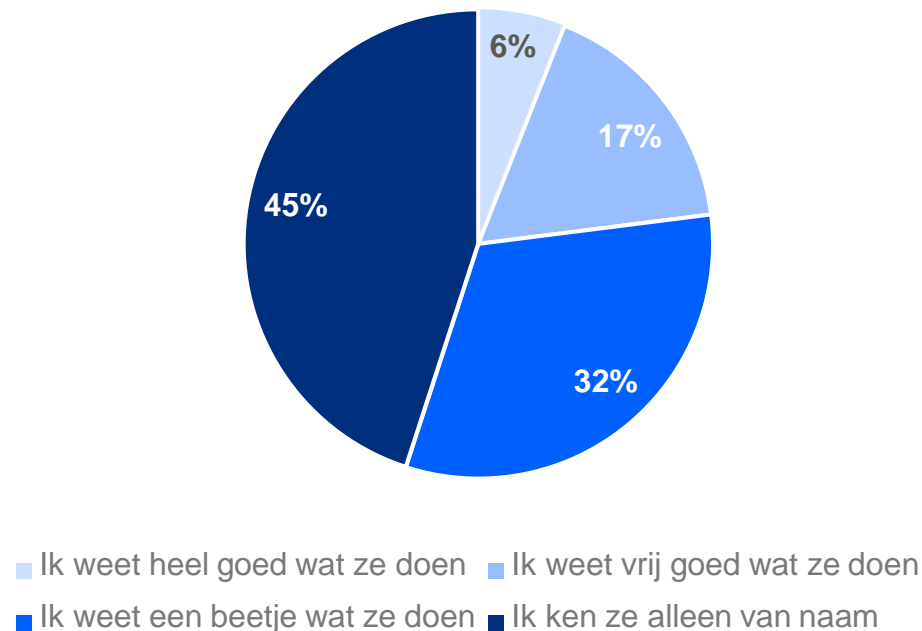
Posters waren in 2007 voor meer dan de helft van de Nederlanders nog de manier waarop zij de Bond hadden leren kennen. Nu is dat iets meer dan een kwart.

Slechts één op de twintig Nederlanders die de Bond kennen is goed bekend met de Bond. Bijna de helft kent de Bond alleen van naam.

Waar kent men de Bond tegen Vloeken van?

Hoe goed bekend is men met de Bond tegen Vloeken?

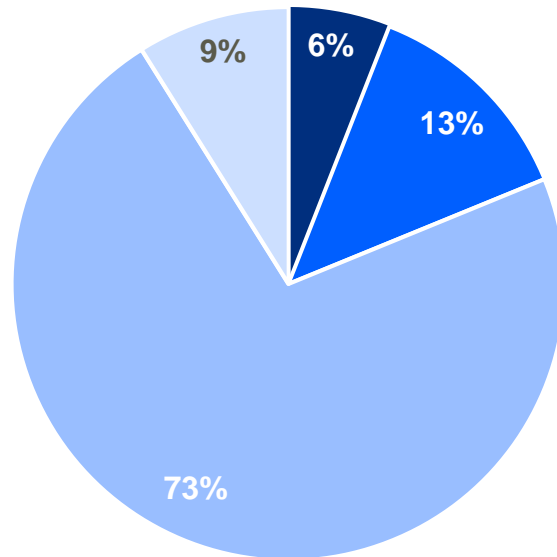

Vraag: Hoe bekend bent u met de Bond tegen Vloeken? (Basis: n=1.061) | **Vraag:** Hoe bent u bekend geworden met de Bond tegen Vloeken? (Basis: 2007: n=1.175, 2023: n=1.061)

Eén op de vijf Nederlanders herkent de posters van de laatste actie van de Bond tegen Vloeken.

De Bond wordt het meest geassocieerd met belangrijk, nuttig en zet aan het denken. Hetgeen de Bond het minste mee wordt geassocieerd is zichtbaar.

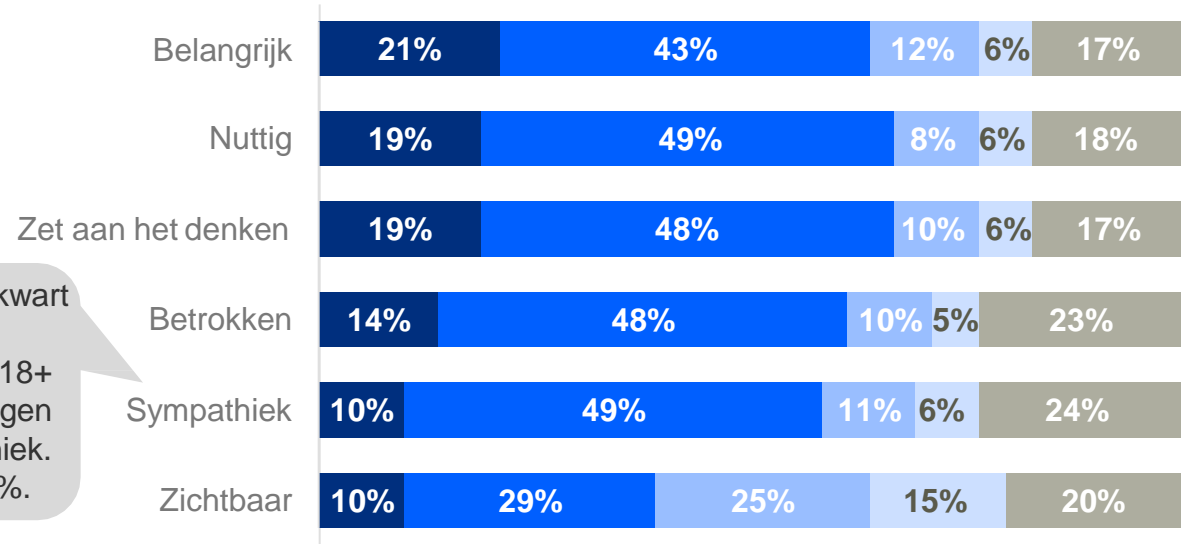
Kent men de campagne #weetwatjezegt?

In 2007 vond driekwart (75%) van de Nederlanders (18+ jaar) de Bond tegen vloeken sympathiek. In 2023 is dat 59%.

■ Ja, zeker ■ Ja, misschien ■ Nee, (zeker) niet ■ Weet niet

Waar associeert men de Bond mee?

■ Past heel goed ■ Past wel goed
 ■ Past niet zo goed ■ Past helemaal niet goed
 ■ Weet niet

Vraag: We tonen een afbeelding van een poster. Hebt u deze (of soortgelijke) poster wel eens gezien? (Basis: n=1.061) | **Vraag:** In hoeverre vindt u deze aspecten wel of niet passen bij de Bond tegen vloeken? (Basis: n=1.061)